

JÓ PÁSZTOR

A JÓ PÁSZTOR ALAPÍTVÁNY LAPJA • 4. ÉVFOLYAM 5-6. SZÁM • 2007. MÁJUS-JÚNIUS

A Szentlélek elleni bűn

Nagy hiányossága a keresztyénségnek, hogy a Szentlélek és munkája – pünkösd ünnepét kivéve – alig kerül szóba. Természetesen nem is az a fontos, hogy sokat emlegessük, sokkal inkább az, hogy engedelmesskedjünk Neki.

Pünkösd után egy mellőzött, de igen fontos kérdésre keressük a választ a Biblia alapján, nevezetesen arra, hogy mi a Szentlélek elleni bűn?

Magam előtt látom azokat a kételkedés, bizonytalanság benyomását keltő testvéreket, akik lelkipásztori szolgálatom során elém álltak egy-egy bibliaóra után vagy családlátogatás alkalmával, és a Szentlélek elleni bűn felől kérdezősködtek. Egyikük-másikuk őszintén fölfedte, hogy azért érdeklődik, mert úgy gondolja, hogy ilyen bűnt követett el, s úgy érzi, hogy az ő számára már nincs bűnbocsánat. Mindig pontosan tudták idézni az idevágó igéket is.

A következőkben megkísérlem összefoglalni a Szentírás tanítását erről a kérdésről.

Igei alap

A Szentírás tud a Szentlélek megszorításáról (Ézs 63:10, Ef 4:30), megcsúfolásáról (Zsid 10:29), megcsalásáról (becsapásáról, a Szentléleknek való hazudásról! ApCsel 5:3), a Szentlélek megoltásáról (1Thessz 5:19), a Szentlélek káromlásáról (Mt 12:31–32, Mk 3:29, Lk 12:10). Külön problémát jelent 1Jn 5:16, ahol a halálos és a nem halálos bűnről esik szó, valamint Zsid 6:4-6, amely a Szentlélekkel valamikor közösségben élő, de később elbukott ember sorsáról szól.

A Szentlélek megszorítása és megoltása esetén nincs kilátásba helyezve büntetés. A Szentlélek elleni hazudás, a Lélek „becsapása” viszont Anániás és Szafira esetében halált vont maga után. A Szentlélek káromlásának következménye

pedig a kárhozat. Mk 3:28–29 ezt így fogalmazza meg: „Bizony, mondom néktek, minden bűn meg fog bocsáttatni az emberek fiainak, még a káromlások is, bármennyi káromlást szólnak, de ha valaki a Szentleket káromolja, az nem nyer bocsánatot soha, hanem vétkes marad bűne miatt örökké.” Lukács egyszerűbben fogalmaz: „Ha valaki az Emberfia ellen szól, annak megbocsáttatik, de aki a Szentleket káromolja, annak nem bocsáttatik meg” (Lk 12:10).

A Szentlélek elleni bűn fogalma alatt rendszerint ezt szokták érteni. Érdeemes már itt leszögeznünk, hogy az a bűn, aminek elkövetése után nincs bűnbocsánat, nem egyszerűen tévedés, botlás, vétkek vagy akár durva bűn, hanem káromlás, mégpedig nem az Atya-Isten, nem is a Fiú-Isten, hanem a Szentlélek-Isten ellen. Ennek a tételnek a fontossága a későbbiekben nyilvánvalóvá lesz.

Az összefüggések fontossága

Egy példán szeretném bemutatni, hogy milyen furcsa következtetésre juthat az az igehirdető vagy bibliaolvasó, aki egyes bibliaverseknek a szövegösszefüggéstől független önálló, „külön kinyilatkoztatás” jelleget tulajdonít. Mk 10:27-ben ez áll: „...az Istennek minden lehetséges”. 1Tim 2:4-ben pedig: „Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön”. Ha Istennek minden lehetséges, és Ő azt akarja, hogy mindenki üdvözüljön, akkor mindenki üdvözülni is fog, következésképpen: nincs olyan bűn, ami meg ne bocsáttatna, nincs halálos bűn – amiről János levele beszél, sőt: nem lesznek olyanok, akik Krisztus bal keze felől fognak állni, nem lesz ítélet, nem lesz kárhozat. Igen ám, csak hogy mindaz, amiről most azt mondtuk, hogy az előbb idézett két ige alapján nem lesz, nagyon is lesz! Ha viszont lesz ítélet, lesz kárhozat, s lesznek

olyanok, akik az örök halálba jutnak, akkor – úgy tűnik – nem igaz az, hogy Isten mindenható, hisz „Ő azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön”. Hol van itt a megoldás? 2Tim 3:16-ban, ahol ezt olvassuk: „A teljes Írás Istentől ihletett!” Körülbelül így lehetne fordítani ezt a mondatot (figyelembe véve a THEOPNEYSTOS jelzői szerepét): az Isten által sugalmazott írások összessége, teljessége hasznos a tanításra... – azaz a Biblia csak teljes összefüggésében és a Szentlélek megvilágításában Isten kinyilatkoztatása! Egyébként lehet az ördög könyve is (gondoljunk pl. Jézus megkísértésére). Mint ahogy nem mondhatjuk azt sem, hogy Isten nem akarja azt, hogy mindenki üdvözüljön, azt sem, hogy Isten nem mindentudó, de azt sem, hogy mindenki üdvözülni fog, a fölvetett probléma megoldásához segítségül kell hívni más igéket. A teljes Írás fényében világossá lesz, hogy a fenti okfejtés hibája az, hogy figyelmen kívül hagyja az ember szerepét, a szabad választási lehetőséget és a hitet.

Ami a Szentlélek káromlását illeti, az Ige egyértelmű; ez olyan bűn, ami nem bocsáttatik meg. (Máté megjegyzi, hogy sem ebben, sem a következő világekorszakban! Egyesek arra következtetnek ebből, hogy a halál után, a „másvilágon” is lehet valamiféle bűnbocsánat. Külön tanulmányt igényelne ez a téma, ezért itt nem térünk ki rá. A Szentlélek elleni káromlás tekintetében amúgy sincs jelentősége.)

A káromlás

A bűn nagyon sokszínűen mutatkozik be a Szentírásban. Olvashatunk vétkekről, bukásról, tévedésről, törvényszegésről, engedetlenségről stb. A káromlás annyiban jelent más, hogy nem egyszerűen valamilyen tévedés, elvétel, nem valami jótett elmulasztása, hanem pozitív szembeszegülés. A BLASZFÉMIA rágalmazás, szidás, gyalázás, szenvedélyes szidalomgörgeteg, a kemény, makacs, konok szív gyűlöletarádása. Ezt nem lehet tévedésből csinálni.

A JÓ PÁSZTOR NYOMÁBAN C.H. SPURGEON

Újév első vasárnapja teljesen behavazta Londont. Mindenütt hó, hó és hó. Térdig ér az utakon, a járdákon. Behavazva a mezők, és a hó csak hull, hull, mintha sohse akarna elállni.

Amikor az Artillery utcai harangozó átszaladt otthonából a kápolnáig, azon tűnődött, hogy ilyen rossz időben lesz-e egyáltalában valaki, aki ki merészel bújni hazulról. Furcsa lenne, ha az első vasárnap iistentiszteletet nem lehetne megtartani résztvevők hiányában. Ajtót nyitott és tüzet gyújtott, de az első fél órában csak ketten jöttek, akik a frissen hullott havat rázták le kalapjukról és kabátjukról. Tizenegy órára még érkezett vagy tizenkét ember, de a lelkesnek még nyoma se volt sehol. Vártak, vártak, de csak nem jött. Távol lakott és a hó miatt nem jöhetett.

Mit tegyenek hát? A jelenlevő presbiterok aggodalmasan összedugták fejüket, és tanácskoztak. A karzat alatt ülő 15 éves fiún kívül mindenkit ismertek, de a választék nem volt nagyon biztató. Végre az elsőnek érkezett két egyháztag közül az egyik sovány, vékony ember, valami cipész vagy szabósegéd felment a szószékére. Széttéktintett a terem 300 üres helyén. Nem volt ugyan teljesen üres a templom, voltak vagy tizenöt, és a karzat alatt az ismeretlen fiú. Arra gondolt, hogy ezeknek, akik ilyen hózivatarban is eljöttek, szolgálnia kell az Igével a tőle telhető módon, az idegen fiút sem lehet üresen visszaküldeni a havas utcára. Tehát mindent megtett, ami tőle tellett.

A karzat alatt ülő fiú! Most márványtábla jelöli a falat annak az ülőhelynek a közelében, melyet a havas délelőtt elfoglalt. Fel van rá vésve, hogy az a bizonyos fiú ez alkalommal tért meg! Akkor 15 éves volt, és 67 éves korában halt meg. A közbeeső évek alatt millióknak hirdette Krisztus evangéliumát, és sok tízezret vezetett Isten országába és az Úr Jézus szolgálatába.

„Minden igehirdető tanulmányozza ezt az esetet – mondja Sir Robertson – és gondolja meg, hogy a legkedvezőtlenebb körülmények között is olyan munkát vé-

A káromlás annál súlyosabb, minél tudatosabb, és minél magasabb „rangú” valaki ellen irányul. Beszélhetünk „önkáromlásról”, amikor valaki magát szidja pl. azért, mert elrontott valamit. Mindnyájan hallottunk már cifra önkáromlásokat. A másik ember káromlása is többnyire valamilyen károsodáshoz kapcsolódik, aminek vélt vagy valószínűsítő okozóját szidja a káromkodó. Külön kategóriába tartozik az istenkáromlás, ennek is rendszerint valami baj a kiváltója – s ha éppen magát nem akarja, mást pedig mondjuk nem mer szidni az illető, szidja Istent. Vannak persze olyan emberek is, akik minden ok nélkül káromolják Istent, egyszerűen kiömlik belőlük a gyűlölet, a sátáni indulat.

Külön fejezetet lehetne szentelni a „hívó káromkodásoknak”, azoknak a „szalonképes” kirohanásoknak, amelyek éppen úgy a harag, a düh vagy a gyűlölet megnyilvánulásai, mint egy-egy trágár káromkodás, csak éppen szolidabbak. Vidékenként más és más változatokat lehet „begyűjteni” ezekből. Természetesen nem fordul elő bennük Isten neve, sem trágár kifejezések, de a mögöttük feszülő indulat egyértelmű. Jó lenne, ha megvizsgálánánk beszédünket ebből a szempontból, s igyekeznénk megszabadulni az indulatosságától! Nem egy-egy föllobbanásra gondolok, hanem arra, hogy egyesek szinte mást se csinálnak, csak „föllobbannak”, természetüké engedik válni a dühösködést, mindig indulatosak.

A Szentlélek káromlása

Ha a szokványos istenkáromlási formulákra gondolunk, kiderül, hogy nincs közöttük olyan, ami a Szentlélekre vonatkozna. A káromkodó ember szidja Istent, Krisztust, Máriát stb., de nem a Szentleket. Különös dolog! Mit jelenthet a Lélek káromlása?

A Szentlélek káromlása rendszerint nem a hitetlenek, hanem a hívők között fordul elő. Mégpedig nem az ún. egyszerű hívők között, hanem a gondolkodó, filozofáló vagy éppen teologizáló, racionalista vagy éppen misztikus hívők között. Ez rendszerint a „szuper-keresztények” bűne. A Szentlélekkel keresztelt, kegyelmi ajándékokat birtokló, csodatevő vagy gyógyító hívők bűne. Ahhoz ugyanis, hogy valaki a Szentlélek indításával szembe forduljon, arra az előzményre van szükség, hogy korábban a Lélek vezetése alatt éljen. Nem véletlenül figyelmeztet az Írás: „Aki áll, vigyázzon, hogy el ne es-

sék!” „Nem azt akarom mondani, hogy ne igyekezzünk többre, hogy ne kívánjuk a kegyelmi ajándékokat, hogy ne igyekezzünk a Szentlélekkel való egyre szorosabb közösségre, hisz akkor a Bibliával kerül-nék szembe, csak azt – de azt nagyon hátróztottan –, hogy a Szentlélek ismerete, a jövődő világ erőinek tapasztalása olyan helyzetet jelent a hívő ember számára, amelyben fokozott mértékben fönnáll a veszélye a megbocsáthatatlan bűn elkövetésének, következésképpen: minél előbbre jutottunk Isten megszentelésében (a megszentelődésben), annál inkább kell vigyáznunk! Tragikus kép: Jézus bal keze fölül álló értetlenül érvelő, tehetetlenül nyöszörgő csodatevők, ördögűzők! A Szentlélek káromlói! Mit tettek? Talán maguknak tulajdonították az erőt. Talán a sátán szolgájának tituláltak valakit, akitől népszerűségüket féltették.

És az ellenkező lehetőség, a teológusok – általában a „mértéktartók” kísértése: A Szentlélek nyilvánvaló munkálkodása esetén is túlzott óvatosság. Hátha nem a Szentlélek munkája? – S ami már egyértelműen megbocsáthatatlan bűn: Amikor irigység vagy egyéb ok miatt ördögi eredetűnek mondja valaki az Isten munkáját tudatosan, mint azok az írástudók, akik a tan tisztaságára igyekeztek ügyelni, s „teológiai ellenőri” minőségben állapították meg: Belzebub által űz ördögöt.

Összegezve: Van olyan bűn, ami nem bocsáttatik meg, de ezt nem lehet véletlenül elkövetni, csak tudatosan. Nem vehető fel így a kérdés: Hátha beleestem? Úgy sem, hogy megbántam ugyan a bűnömöt, de hátha Isten mégsem bocsátja meg, mert: „hű és igaz, hogy megbocsás-sa!” A Szentlélek elleni káromlás azért nem bocsátható meg, mert a tudatos ellenszegülés olyan keménységet eredményez, ami kizárja a bűnbánatot, bűnbánat nélkül pedig nincs bűnbocsánat! Amíg valaki részesül a bűnbánat kegyelmében, azaz a Szentlélek rádöbbsenti bűnösségére (meg tudja bánni bűnét), addig a bűnbocsánat is biztos.

Legyünk szilárdan meggyőződve afelől, hogy Krisztus áldozata elég üdvösségünkhöz, ha készségesen fogadjuk el Őt életünk urának! Soha ne szegüljünk szembe a Lélek indításával, ne szomorítsuk meg, tüzét ne oltsuk el (még akkor sem, ha nem pontosan úgy ég, ahogy mi szeretnénk!) és semmiképpen se káromoljuk!

Almási Mihály

gezhet, amely eredményében kihathat az egész földre. Nagy dolog volt megtéríteni Spurgeon Károlyt. Ki tudja, hogy a legkisebb hallgatóságban is nincs-e jelen valami fiú, akit épp oly érdemes megtéríteni, mint őt.”

Hó, hó, mindenütt csak hó! A karzat alatt ülő fiú más templomba igyekezett

Spurgeon C.H.

azon a téli reggelen. Esze ágába se jutott a kis kápolna, mikor kilépett az utcára. Nem mintha nagyon válogatós lett volna. Tízéves kora óta mindig nyugtalanságot érzett, ha a láthatatlan, örökkévaló dolgokra gondolt.

„Öt év óta keserű kétségek közt vergődtem – mondja. – Úgy gondoltam, hogy a Nap leesett az égről, annyit vétkeztem Isten ellen, hogy már semmi reménység sincs számomra.”

Imádkozott, de nem jött meghallgatás. Majdnem minden templomot körüljárt már, de sehol sem mondták meg, mit cselekedjék, hogy üdvösségre jusson. Az év első napján is ezt az útját folytatta. De a hóvihár megakadályozta. „Elgondolom néha – mondogatta meglett korában –, talán még ma is sötétben tapogatóznék, ha 1850. január 6-án Isten nem küldött volna hóvihart az utamba. A hó miatt tértem be abba az egyszerű methodista kápolnába.”

Ezt az idegen fiút látta a karzat alatt a lelkészt helyettesítő kezdő igehirdető azon a nevezetes reggelen. Az aznapi igeszolgá-

lat nem terv szerint sikerült, hisz a lelkész elakadt a hóban. A fiú eredeti terve sem sikerült, őt is a hó tartotta vissza, és e két rosszból roppant jó származott, a kétszeres sikertelenség olyan eredménnyel járt, amely mérhetetlenül meggazdagította az emberiséget.

A fiú büntudatának súlya tovább hordozhatatlan volt. A téli külső hóvihár összhangban volt zaklatott lelke belső viharával. E vihartól üzve menekült be az üres kápolnába, foglalt helyet a homályos karzat alatt. Kíváncsian nézte végig az ottani zavart és kapkodást, míg a cipész vagy szabósegéd felment a szószékbe.

Ézsaiás könyvéből olvasta az ígét: „Tekintsetek rám, hogy megváltassatok földnek minden szélei!”

Még csak értelmesen olvasni sem tudott, de az sem számított. A fiúhoz nagy reménység szólt az Igéből. Úgy hallgatta, mintha az élete függött volna tőle. Tíz perc alatt az igehirdető végére ért mondanivalójának.

„Akkor rám nézett. Tudta, hogy idegen vagyok. Rám kiáltott: „Fiatalkor, te nagyon nyomorultnak látszol ott a karzat alatt!” – Csakugyan az voltam, de nem szoktam meg, hogy a szószékről rám szóljanak. Az ütés jól irányított volt, és telibe talált. Így folytatta: „Mindig is nyomorult leszel az életben, és nyomorultan is halsz meg, ha nem engedelmeskedsz az Igének. De ha engedsz, ebben a pillanatban üdvözülsz!” Ekkor oly magas hangon harsogta, ahogy csak egy egyszerű methodistától telt: „Tekints Jézusra, ifjú, tekints, tekints Jézusra!” – Én megtettem, és ott, és akkor a sötét felhő eltűnt és megláttam az életadó Napot! Felálltam és lelkesen énekeltem velük Krisztus drága vérééről s a rátekintő hitről. Bárcsak valaki sokkal előbb megmondta volna ezt nekem! Methodista buzgósággal énekeltek a záró Halleluját és én is lelkesedéssel velük együtt!”

Körös-körül mindenütt csak hó. Belül a lélekben a bűn miatt való nyugtalanság. „Tekintsetek rám, hogy megváltassatok földnek minden szélei!” „Drága vér – és bizó hit!” Lelkesen énekeltem a Halleluját.

A hó éppen úgy hullott, amikor a fiú elhagyta az épületet, mint fél órával előbb, amikor a karzat alá menekült. A téli vihar tovább dühöngött, de már nem ugyanaz volt. Minden megváltozott. Moody evangélista mondta el, hogy megtérése napján a bokrok zöldibbeknek látszottak, a madarak hangosabban, soha nem halott szép-

séggel énekeltek. Még a fák levelei is megváltoztak, amikor lelkében megtörtént a legnagyobb változás.

„Isten kegyelme és szeretete úgy elárasztott – mondja Spurgeon – hogy nem tudom, hogyan jutottam haza.” Szemébe nevetett a hóviharnak, és a hulló fehér hóhelyek is vele énekeltek.

„Dávid szavai foglalták el bensőmet: »Mossál meg engem, és fehérebb leszek, mint a hó!« Úgy tetszett, hogy az egész természet összhangban van a csodás felszabadulással, amit éreztem attól a pillanattól kezdve, hogy Jézusra feltekinttem.”

„Tekints reám, és megszabadulsz!” – Betegségemben az orvosra nézek bizakodva, hogy meggyógyít. Ügyvédemre tekintek, ha zavarban vagyok, hogy hogyan védekezem a törvény előtt. A kereskedőre bízom, hogy szállítsa ajtóm elé, amire éppen szükségem van, de egyedül Őreá nézhetek teljes bizalommal, ha a lelkem esedelve kiált szabadulásért.”

„Rátekintettem – mondja Spurgeon – és azóta is Őt nézem, míg itt élek e földön, hogy azután színről színre lássam a mennyei dicsőségben.

Áldott az az igehirdető – legyen bár a teológiában tájékozatlan –, aki oda tudja irányítani a szomszagos lelket az Élő Vizek egyedüli forrásához!

Mért mennél el?

Mit teszel, ifjú, hogyha szól az Úr?
Ha hangja hív, távozol szótlannul?
Mért hagynád el?
Mért mennél el?

Azt mondja, hagyd a földi kincseket,
S hogy két úrnak szolgálni nem lehet.
Döntened kell!
Mért mennél el?

Válassz még most! E döntés szükséges,
És Istennel az üdv lehetséges.
Irgalma kell!
Mért mennél el?

Gerzsényi Sándor

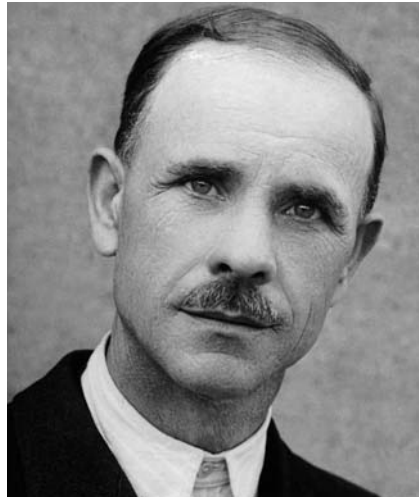
FELTÁMADUNK

Somogy megye első magyar baptista imaháza volt a szőkepusztai. Innen csendült ki az evangélium a környező, nem is olyan közeli falvakba, városokba. Jóföldi Gábor lelkipásztor testvér 1973-ban a Baptista Teológia Szemináriumában „A szőkepusztai misszió története” címmel írt szakdolgozatot. (Opponense: Dr. Somogyi Barnabás testvér volt, a Történelmi Bizottság elnöke). A forrás értékű munkában Jóföldi testvér Walter Jakab helyi lelkipásztor naplójából közöl egy szolgálati beosztást. Walter testvér hosszú évekig volt a szőkepusztai a gyülekezet és körzet vezetője, miközben evangélistaként dolgozott a nagykanizsai körzetben. Idézem a beosztást, amiből nyilvánvaló, hogy mekkora utakat tett meg gyalog, kerékpárral, néha vonattal egy fizetés nélkül szolgáló evangélista az 1940-es évek elején.

Február

- 1–2. Iharosberény, Inke
3. Vése
4. Böhönye
5. Nemeskísfalud
- 6–7. Szőkepuszta – úrvacsora
8. Nemeskísfalud – úrvacsora, gyermekbemutató
9. Szőkepuszta
10. Felsőnyíres
11. Kaposvár
12. Galambospuszta
13. Somogyjád
14. Szőkepuszta
15. Zalaszentmárton
16. Andormajor
17. Nagykanizsa, Somogyszentmiklós
18. Csurgó – úrvacsora
19. Surd
20. Somogybükkösd
21. Parragszentkirály, Csurgó
22. Iharosberény – úrvacsora
23. Sand
24. Miháld
25. Iharosberény, Vése, Inke
26. Böhönye, Nemeskísfalud
27. Szőkepuszta
28. Szőkepuszta (kerékpárgumi-ragasztás, gumicsizma-javítás)

Nem volt egyetlen „szabad-nap”!

Walter Jakob

Nemrégiben meglátogattam egy temetőt. Durván faragott kőkeresztet találtam meg a nevét egy sokat munkálkodó evangélistának, a Szőkepuszta szomszédságában található Kopárpusztán. Amint az itt közölt képen látszik, szerény kis kereszt ez, minden hivalkodó szó nélkül. Mondjuk hát el mi helyette, ki is volt ez a valaki, akiről a kőkeresztben csak ennyi olvasható: „Walter Jakob, 1896–1962, FELTÁMADUNK”

Somogyvámoson született 1896-ban, ahonnan Szőkepusztára került. Felesége Heckmann Katalin (szül. Soltvadkerten, 1896-ban), aki a szegedi származású Heckmann György (1867–1924) és felesége Kohn Katalin (szül.: Soltvadkert 1872, megh. 1947), leánya, Heckmann Margit diakonissza (1892–1978) és Heckmann Ilona (Mucsi Mihályné 1907–1958) testvére. Walter Jakob a szőkepusztai misszió meghatározó személyi-

sége volt 1939-től haláláig. (Dr. Lehoczki Dezső).

Az, hogy Walter testvér szolgálatát 1939-től számítjuk, mivel a körzet akkori lelkipásztora Miklós Menyhért 1938-ban, elfogadva a Monori Baptista Gyülekezet meghívását, elköltözött, nem azt jelenti, hogy korábban nem vette ki a részét a gyülekezeti munkából, csak azt, hogy ettől kezdve a teljes lelkipásztori szolgálatot is végeznie kellett. Aktív szerepe volt Szőkepusztán a kezdetektől, de különösen az imaházépítés óta, ahol a kőműves munkát a böhönyei Kiss Endre testvérral együtt végezték – hogy milyen kiváló minőségben, arról a máig álló falak tanúskodnak.

A napokban kaptam egy levelet Pécelről, amelyben egy testvérnő a következőképpen emlékezik Walter testvérrre:

„... Lakott Szőkepusztán egy nagyon kedves és bölcs hívő ember, Walter Jakob testvér, hordozva a pásztor nélküli gyülekezetek nehéz helyzetét. Ő hangot hallott: »kit küldjek el?!« Walter testvér értette a hangot, és elindult biciklivel vagy gyalog. Fáradtan, de mindig célhoz ért, és hirdette az Isten üzenetét. Nagy szükségünk

volt – idősnek és fiatalnak egyformán – a lelki táplálékra, a hitben megerősödésre.

Walter testvér nekem és a többi testvéreknek is erősítője, biztatója volt, főleg lelkileg. Segített minket, fiatalokat felkészülni a mi hitünk és meggyőződésünk szerinti bibliai bemerítkezésre. 1948. aug. 27-én Szőkepusztán az Aranyos-patak vizébe merített be Bondor János lelkipásztor (Róm 6:1–4). Tízen voltunk, négyen Iharosberényből. Felejthetetlenek Bondor testvér szavai, amelyek az imaházban hangzottak el. »Menjete, és hirdessétek az Isten szerezetét. Ha hallgattok, ezek a falak beszélnek majd.« Jó visszaemlékezni erre az időre.

Drága férjem megtérése is Szőkepusztához fűződik. Walter testvér igehirdetése nagyon érintette, és egy ének. »Egy nap hallám a szent Igét, e szent Ige szívemhez ért...« Hitét megtartotta és 1949. aug. 21-én bemerítkeztek tízen Inkén, a halastó vizébe Bondor János lelkipásztor és Walter testvér áldásos munkája nyomán. Az Úr csodásan működik.

Szőkepusztai emlékeim lassan halványodtak, míg az 1997. október 19-i Békeháziakból olvastam Almási testvér dunántúli látogatásáról írt beszámolóját, hogy Szőkepusztát is meglátogatta. Remény töltötte be szívemet, megértettem, amit 1950-ben Walter testvér hittel és reménnyel mondott: »a szőkepusztai imaházban még fog hangozni Isten Igéje«. Nagyon hálás vagyok elődeinkért, a jele-

A Szőkepusztai Gyülekezet 1947-ben, 60 éve, a háború miatt megtizedelve

nért és a jövőért, azokért, akik még eztán hallják az imaházban az Igét, amit mi is egyszer hallottunk: jöjjetek Jézushoz mindnyájan, kik megfáradtatok.

Isten áldását kívánom Almási testvér munkájára, és mindazokra, akik fáradoznak a gyermektábor megvalósításán, imádkozom értetek.

(2007. 4. hó Végh Imréné)

– Dr. A.M. –

MEGHÍVÓ

**Ünnepélyes imaházmegnyitás
és**

országos konferencia Szőkepusztán

2007. július 29-én, vasárnap délelőtt 10.30-kor

Közreműködik az összevont baptista fúvószenekar

Igét hirdet: Dr. Almási Mihály

Felszólal: Horváth Gábor polgármester

Délben közös ebéd

Délután fakultatív programok:

- Misszió- és kultúrtörténeti kiállítás megtekintése az újjáépített és újonnan berendezett imaházban
- A Szőkepusztai Baráti Kör találkozója, élménybeszámoló
- Séta az Aranyos-patakhoz, a régi bemerítések helyszínéhez
- Séta a halastavakhoz, horgászat
- Gyerekeknek, fiataloknak sportolási lehetőség
- A magyar szürkegulya megtekintése, szarvasles

Mindenkit szeretettel várunk, különösen a közeli gyülekezeteket és azokat, amelyeknek szoros kapcsolatuk volt Szőkepusztával. Várjuk azokat is, akik a most induló gyermekmissziós program felől érdeklődnek, vagy azt támogatni szeretnék

Tudnivalók a Szőkepusztai Konferenciáról

Szőkepuszta a Dunántúlon, Somogy megyében található. LIBICKOZMA felől közelíthető meg. Az M7-esről Balatonboglárnál vagy Fonyódnál kell lehajtani, Lengyeltóti, Öreglak, Pusztakovácsi, Somogyfajsz érintésével a „LIBICKOZMA” táblánál kell jobbra fordulni. Innen 2 km-re van az imaház.

A konferencia 10.30-kor pontosan megkezdődik, 9 és 10 óra között érdemes érkezni. A parkolás biztosított.

Kempingszékét vagy más ülő alkalmasítást érdemes hozni.

A fúvósok próbája 9.30-kor kezdődik.

A közös énekeket az összevont fúvószenekar kíséri.

Minden érkezőt szeretettel hívunk a közös ebédre. Három-négyféle – a helyszínen bográcsban főtt – finomság közül lehet választani (birka- és marhapörkölt, halászlé). Az ebéd, beleértve a pékáru is, teljesen ingyenes!

Vizet jó, ha hozunk magunkkal.

Kora délután a kétszáz fős szürkegulya a közelben lesz megtekinthető.

A konferenciát esős időben is megtartjuk az imaházban és a hozzá kapcsolódó sátorban.

Azok, akik szeretnének horgászni, horgászfelszerelést hozzanak magukkal. Két halastó közül is választhatnak, és a szokásos díj befizetése ellenében horgászhatnak.

Akik Szőkepusztán születtek, laktak, vagy a rokonságukból élt ott valaki, készüljenek egy rövid beszámolóval a délutáni Baráti Kör Találkozóra.

Elektromos áram, hangerősítés lesz.

További információk a 06-20/886-0845-ös baptifonon!

Imádkozunk azért, hogy kellemes és áldásos legyen a konferencia!

Imaházmegnyitás Szőkepusztán, 1931-ben

A szőkepusztai imaház első megnyitására 1931-ben került sor. Az avatást akkor Dr. Somogyi Imre Nap utcai lelkipásztor, a hitközség elnöke végezte. A Békehírnök 1931. október 3-i számában a következőképpen számol be az eseményről az áldott emlékű Somogyi testvér:

„Isten kegyelméből dunántúli misszióink egyik legfontosabb gócpontján, Szőkepusztán megnyithattuk és rendeltetésének átadhattuk az első Somogy megyei magyar baptista imaházat. Voltaképpen ez a második baptista imaház Somogy megyében, amennyiben Tabon már régebbi idő óta létezik egy német ajkú gyülekezet szép imaházzal és néhány állomással, azonban a ma már számottevő Somogy megyei baptista misszió lendülete a szőkepusztai körzet organizálásával vette kezdetét. A baptizmusnak a Dunántúlon, a hajdani Pannóniában... való térhódítását történelmi fontosságú ténynek tartjuk, és bizonyosra vesszük, hogy ez a misszióterület az ország testvériségét őszintén érdeklí.

A gyülekezeti imaterem eddig Menyhárt Béla házában volt. Ott gyülekezett össze a testvériség a már megérkezett vendégekkel együtt szeptember 7-én, hétfőn este. Az imaórát Somogyi Imre budapesti prédikátor testvér vezette, majd Miklós Menyhért emlékezett meg beszédben, Walter Jakabné testvérnő pedig versben az itt eltöltött idő kedves és könnyfakasztó emlékeiről. Obed-Edom házából elviszik a frigládát – hangzott a búcsúszó, majd az ifjú Somogy megyei költőnek – Novák Lászlónak – búcsúkölteményét hallgattuk meg. Bensőséges közös imába forrt össze az Úrnak népe, magasztalván az Ő gondviselő nagy szeretetét.

Szeptember 8-ra virradtunk. Ködös, esős reggel... Vajon az Úr meghallgatja-e népének könyörgését megfelelő időért? A hajnali órákban felsekertem álmomból, és az eső zuhogását hallva ágyam mellett térdeimen ostromoltam a kegyelem trónját. Uram, adj a Te népednek alkalmas időt a rólad való bizonyágtételre, és ismét bebizonyosodott, hogy aki Istenben bíz, nem csalatkozik.

Reggel Miklós testvér hálaadó imaórát vezetett, majd Somogyi testvér Bibliát magyarázott. Istentisztelet után kivonultunk az Aranyos-patakhoz, hogy szem- és fültanú legyünk Krisztus új hitvallóinak. Telje-

sen borús időben, szitáló esőben indulunk el a vízhez, s amikor a fehérruhások a bemerítést végző Somogyi testvérral megjelentek a sátrak elé, amikor Somogyi testvér Márk 1:1–11 verseit olvasta, a nap hirtelen kisütött, a felhők nagy gyorsasággal szétfutottak. A parton álló nép csodálkozása, valamint testvéreink hála-szívdobbanásai közepette, ragyogó sugárözönben végezhetjük el a bemerítést. A szép idő egész nap kitartott – dicsőség érte Istennek.

Délután fél 3-kor mozgalmas képet öltött Szőkepuszta. Meglepően nagy néptömeg gyűlt egybe kocsikon, gyalog és autón, a közelebbi pusztákból és falvakból, ott voltak vezető emberek és újságírók is. Minden azt látszott igazolni, hogy ennek a templomavatási napnak ezen a vidéken kulturális szempontból is nagy jelentősége van. És ott állott Isten napsugarában, homlokzattal a megyei út felé, árnyas fák-

Menyhárt Béla síremléke

tól övezve a csinos, mindenkit megnyerő új imaház, mely a Menyhárt Béla által ajándékozott telken, Marosi Béla kispesti fiatal, tehetséges építész testvérünk tervezésében a gyülekezet, illetve a körzet anyagi ál-

dozatából épült fel. Az imaház ajtajában Somogyi Imre testvér felolvasta a 23. Zsoltárt, majd bent az imaházban közös éneket énekeltünk és Meláth József tabi lelkipásztor hálaimeit mondott. Az ünnepélyt künn a szabadban folytattuk, hol az ünnepi beszédet Somogyi testvér mondta az 1Kor 6:19–20 versei alapján. Beszélték még Meláth és Miklós testvérek, többen pedig szavaltak. A több mint 600 főnyi tömeg végig figyelmesen kitartott. Az imaházban este evangélizálás volt, melynek szónokai Meláth József, Brätigam Henrik és Somogyi Imre testvérek voltak. Az ifjúság lelkesen kivette részét a munkából. Az énekkar igen szépen énekelt egész nap, Beke Sámuel helyi és Markó János csengődi testvérek vezetésével, alapos felkészültségről téve bizonyosságot. A szőkepusztai testvérek pedig őszinte vendégszeretettel látták el vendégeiket.

A szőkepusztai testvérek vállalt még súlyos terhek nyomját. Emlékezzünk meg róluk imáinkkal és ha tehetjük filléreinkkel. Kedves és értékes tapasztalat volt a tabi testvérek csoportos megjelenése pásztorokkal együtt. Nem kétséges, hogy ebből a testvéri kooperációból és helyes missziói gondolkodásból csak Isten bőséges áldása fakadhat a dunántúli missziómezőn. Úgy legyen!”–

Emericus

A Menyhárt család

Hátsó sor, balról jobbra: Menyhárt Zsófia, Teréz, Béla, Imre, Éva, Ilona

Első sor: Menyhárt Béláné (Eifert Éva), az édesanyja, Margit, Ferenc, Menyhárt Béla, az édesapja, Jenő és előtte Sándor.

A kép 1926-ban készült.

Így is épült imaház

Egy odaszánt életű család és egy maroknyi gyülekezet összefogásának története Szőkepusztán

Menyhárt Béla testvérék házánaál a gyülekezet a nagy szobát mindig kisebbnek érezte. Amikor csak tehették, az árnyas fák alatt tartották az istentiszteletet. Ide az érdeklődők is jobban eljöttek. Vasárnaponként a pusztai csendben egy-egy Istent dicsérő ének vagy zeneszám csendült fel, hívogatta a fáradt vándorokat.

Menyhárték legidősebb fia, Béla, még 1926-ban megbetegedett. Leventeoktatáson voltak, az egyik fiú lábát törte, az erős Béla fiú vitte sérült barátját. Megizzadt, ágyának esett, sohasem gyógyult meg, az erőtétéstől gerincsorvadást kapott. Hét évig haldoklott. Menyhárték keresztyéni türelemmel hordozták bánatukat. A sok munkában legnagyobb fiuk lett volna legjobb segítségük, de nem zúgolódtak... Anyagiilag jobban álltak más testvéreknél, de nem tekintették ragadománynak, amivel bírtak. A körzet pénztárosának nem választhattak volna jobbat Menyhárt testvérnél. Sohasem mutatkozott hiány, amikor fizetni kellett, az Úr gondoskodott az egyenlegről, sokszor Menyhárt testvér által.

Az imaházépítés gondolatának leglelkesebb támogatói voltak. Nem mintha terhes lett volna számukra az a felajánlás, amit ideköltözésükkor tettek: „Amíg nem lesz imaház, náluk jó helyen lesz a frigyláda.” Érezték, hogy az Úr két kézzel áldotta őket, mint Obed-Edom házanépét. Mindig bensőséges, családias volt náluk az együttlét.

Először fából akarták építeni az imaházat. Talán éppen Menyhárt testvér felajánlása döntötte el, hogy téglából készítsék.

A Baptista Levéltárban is megtalálható tervrajzot Marosi Béla testvérral készítették el. Menyhárték alkalmas telket adtak a megyei út mellett. Tégláégetőket hívtak, hogy ott helyben készítsék el a szükséges mennyiséget. Minden család felajánlást tett, hogy mennyit vállalnak. Gazdája akadt minden téglának, több mint felére Menyhárték nevét kellett volna írni készíttetőként. Szükség volt kölcsönre is, amelyet törlesztésre vettek fel a banknál. Nem kértek segítséget más gyülekezetektől. A Békehírnökben jelent meg egy szerény tudósítás az alapkövetéletről, amely 1931. április 16-án volt. Többek szíve megmozdult, és zsebe kinyílt. Köszönettel fogadtak minden fillért.

„A puszták vándora részére felbecsülhetetlen az oázis, mely nemcsak a nap heve elől ad menedéket, hanem felüdülést is

nyújt, üdítő forrása a szomjas vándornak. Tízéves vágyaink teljesülnek egy imaház építésében, melynek alaptégláit április 16-án rakhattuk le mennyei Atyánk kegyelméből. A mai nehéz és kilátástalan viszonyok között és testvéreink túlterheltségét tekintve majdnem vakmerőségnek látszik az ilyen vállalkozás, melyhez a rendelkezésünkre álló tőke: parányi hitünk. Tekintettel a súlyos viszonyokra testvéreinknél sem akarunk zörgetni (a szíves támogatást azonban szívesen fogadjuk). Legyen szabad testvéreink imájába ajánlani imaházunk építését, mely Dunántúlon, különösen Somogy megyében mint baptista imaház, ritkaságot fog képezni”.

A következő testvérek adtak kisebb-nagyobb összegeket az imaház építéséhez:

Dobrovai Józsefné, Nagybjajom 2., Fülöp János, Szőkepuszta (nem gyülekezeti tag) 50., Gszelmann János, Balatonlelle 15., Heizer János, Somogyvámos 50., Iharosberényi Gyülekezet 27., Heckmann Margit, Budapest 10., Szomor József, Nagycsepely 4., Szeitert Konrád, Balatonlelle 4., Hegyalja úti Gyülekezet 15., Szabó Katalin Budapest 50., Kincses testvérek, Vése, 5., Sandi Gyülekezet 5., Szántó Vendel, Sand 5., Tóth Erzsébet Budapest 4,80, Lakatos testvérek, Rákoshegy 40., özv. Torma Sándorné Pálpuszta 5 pengőt adakoztak.

A lelkes testvéri összefogás eredménye a nem egészen 5 hónap alatt elkészülő kápolna lett. Volt olyan testvér, aki ezen a nyáron többet dolgozott itt, mint a saját földjén, és úgy járt, mint a manna-szedő, lett neki annyi, mint a többieknek.

A régen várt nap végre elérkezett. Szeptember 8-án (katolikus ünnep lévén), kedden tartották meg az ünnepélyes avatást, mert így több látogató vendégre számíthatnak. Dr. Somogyi Imre testvér, közösségünk akkori vezetője jött el az ünnepélyre. Már hétfő este sok testvér gyülekezett össze vidékről is Menyhárték házánaál. Fájó szívvel, és mégis örömmel búcsúztak a „régimiháztól”. A sok küzdelmes, de szép emlékek ide kötötték őket. Menyhárt testvér öröme az volt, hogy egy évtizeden át szolgálhatott az imaterem átengedésével az Úrnak és a gyülekezetnek. Sajnos az újba, amelynek elkészüléséért nagyon sokat tett, nem sokáig járhatott, két év múlva meghalt.

(Részlet Jóföldi Gábor lelkipásztor szakdolgozatából)

Isten tervei

Korán megöregedtem, úgylehet!
Mintha nem évek, hanem századok
suhantak volna el fejem felett!

Új nevek, jelszavak, új címerek...
új könyvek, írások, új dallamok...
indulók, melyeket nem ismerek...

Míg régi könyvem betűzgetem,
s szívemben régi dallamok dalolnak,
azon tűnődöm, mi az életem.

Valami ósdi, múltból ittmaradt,
kopottas épület sokak szemében,
melyet maholnap le is bontanak...

mint azt a kedves, öreg templomot,
amelybe beleütköztek a TERVEK,
Elő a csákányt, minek álljon ott,

ha csak bosszantó akadályt jelent,
és útját állja annak, ami új,
s feleslegesnek ítéli a rend!

Felesleges, a múltból ittmaradt
könyvek, írások, házak, emberek,
ódon tornyok, mohos templomfalak:

a „rend” maholnap ütközik velünk.
Lehet, lebontanak... de mint a főnix,
mi porainkból újra fölkelünk!

Mert Isten végez, és ha egyet int,
semmibe hullanak a büszke tervek
és talpraállnak a romok megint.

Ezer hangot hallok zengeni.
Ércnyelven hirdetik a drága titkot:
Istennek is vannak tervei!

Ne féljete! Tovább énekelünk
a föld felett... ha kell, a föld alatt is,
mert Istennek még terve van velünk!

Túrmezei Erzsébet

A JÓ PÁSZTOR
megtalálható az interneten is:
www.jopasztor.baptist.hu

Pusztá, vagy inkább lelki oázis?

Az 1948-as években oázis volt. Vajon újra az lesz-e? Annuska néni (Végh Imréné) is részese volt 1948-ban Szőkepusztán annak a munkának, amit az Úr Jézus végzett el tíz bemelegítő szívében, akik énekelve kétszer 50 kilométert gyalogoltak, hogy életük legfontosabb döntését megpecsételjék.

Gyermekkoráról és a Szőkepusztai élményeiről kérdeztem.

– *Gyermekként mit látott a szüleitől? Ők mennyire gyakorolták a hitüket?*

– Iharosberényben születtem 1930-ban, ötödik gyermekként. Szüleim életéből láttam az igazi őszinteséget, a hitet, ami megtartotta őket. Azokban a 30-as, 40-es években nehéz volt azoknak, akik napszámok voltak. Az édesapám a világháborúban hadifogoly volt négy évig. Ott lett baptista hívő. Amikor hazajött, megnősült. Édesanyám katolikus családból származott, a gyerekek születése után hallani sem akart arról, hogy ne legyenek megkeresztelve. Édesapám végül meggyőzte édesanyámat, nem keresztelték meg egyik gyereket sem. Később édesanyám is megtért.

A szüleimnek köszönhetem, hogy ilyen nevelésben részesültem. A mai napig bennem van az az önfegyelem, az a szigor, amire neveltek. Családunkban az volt a szokás, hogy esténként mindig más olvast fel a Bibliából. Aztán mi gyerekek elmondtuk az aranymondást, majd letérdelve imádkoztunk.

– *Hova jártak imaházba?*

– Volt egy időse néni, aki egyedül lakott, és az egyik szobáját átadta imateremnek. Ott voltak az összejövetelek. Állandó lelkipásztor nem volt. Édesapám mint gyülekezeti vén, akkor szolgált, amikor nem volt ott a lelkipásztor. Gyakran mentünk a környező gyülekezetekbe más fiatalokkal együtt, végigénekeljük az utat. Azt láttam, hogy akik szeretik egymást, azoknál nem akadály a távolság sem.

– *Szőkepuszta milyen messze volt?*

– Szőkepuszta hozzánk körülbelül 50 km-re volt. Más lehetőség híján gyalog tettük meg az utat. Hajnalban indultunk oda, és a bemelegítés után vissza – erdőn-mezőn át –, éjjel. Végigénekeljük az utat, mert olyan lelkesek voltunk.

– *Mikor és hány évesen döntött az Úr Jézus mellett?*

– Elég jó gyerek voltam. 18 évesen 1948-ban azt éreztem, hogy nincs elren-

dezve az életem. Határozott döntést hoztam, hogy életem végéig az Urat szolgálom, és ezt a bemelegítéssel pecsételtem meg.

Aznap esett az eső. Vittük a fehér ruhánkat és az imaház kistermében átöltöztünk. Bondor János testvér fölolvasta az ígét, majd kimentünk az Aranyos-patak partjára. Akkor tízen merítettünk be.

A bemelegítés után az imaházban Isten áldását kérte az életünkre a lelkipásztor. Akkor mondta, hogy „Menjetek és hirdessétek az Isten szeretetét, mert ha nem hirdetitek, akkor ezek a falak beszélnek majd.”

Ezt az üzenetet azóta sem felejttem el.

– *Mennyire volt szoros a kapcsolatuk a szőkepusztai hívőkkel?*

– Főleg konferenciákon találkoztunk. Ismertem a fiatalokat. Ha tehetjük, összejártunk. Jól ismertem Walter bácsiékat, és Beke bácsiékat. Énekkar is működött ott, amit nagyon szerettem hallgatni, az imaházban harmónium is volt.

A világ változott, mi felnőttünk. A bemelegítés után nem sokkal, mindenki a maga megélhetését keresve más vidékre költözött.

– *Akkoriban milyen programokkal segítették, hogy a különböző falvakban élő fiatalok megismerjék egymást, és a hitben erősödjének?*

– Voltak konferenciák, és fiatalok órája is. Minden községben volt 4-5 család. A lelkipásztor mindig elmondta, hogy melyik községben lesz a következő fiatalok órája. Általában részt vettem a különböző szolgálatokban is. Nagyon szerettem verset mondani, énekelni, énekkarban is.

– *A helyi gyülekezetnek volt énekkara?*

– Volt Iharosberényben egy 11 fős énekkarunk, és pengetős zenekarunk is. 1948-ban, hogy kottát is tudjunk olvasni, lejött a téli szünetben Meláth Józsi Pécsről, aki megpróbálta megtanítani a kottaolvasást. Korábban nem is tudtam, hogy mi fán terem a kotta. Édesapám citerán és furulyán is tudott játszani, bár a kottát ő sem ismerte.

Ezután vettünk mandolinokat. A lányok azon játszottak, a bátyám pedig harmonikán. Volt gitár és hegedű is. Így jött össze egy kis zenekar. A zenéléssel olyan jól elvultunk a téli időszakokban.

– *A mandolin tudását később is kamatoztatta?*

– Nem mondhatnám, hogy olyan sokat kamatoztattam. Amikor férjhez mentem, a gyerekeket tanítottam egy kicsit, de nem hajlott rá egyik sem. Inkább furulyázni szerettek. Hálás vagyok, hogy ennyire is megtaníthattam őket. Ez áldás volt a számukra és számomra is. Az unokáim gyönyörűen hegedülnek. Különös adottság, ha valaki tud zenélni.

– *Mi lett a szőkepusztai imaház sorsa?*

– A bemelegítés után nem sokkal férjhez mentem, majd elköltöztünk Pécelre. Halottam, hogy sokan elhagyták Szőkepusztát, és bementek Kaposvárra. Azt is hallottam, hogy az imaház még áll...

– *Milyen érzés volt, amikor ötven év után újra megpillantotta az imaházat?*

– Sírva fakadtam, amikor megláttam. Csodálatos érzés volt meglátni az imaházat. A falak még mindig állnak. Tudtam, hogy mit jelentett számomra, amikor ott álltam fehér ruhában. Még most is öröm van a szívemben, amikor visszagondolok arra a napra. Annnyira tisztán látom magam előtt, mintha most történt volna. Azok a prédikációk, amiket ott hallottam, mind a mai napig bennem vannak.

– *Mitől voltak azok olyan erőteljes igehirdetések, hogy 50 év elteltével is olyan tisztán emlékszik rájuk?*

– Nem tudom. Valahogy másképp fogtuk föl őket. A bemelegítésemkor és a házasságkötéskor kapott ígét is beírtam a Bibliámba, szinte mindennap elolvasom azóta is. Próbálok a hallott ige alapján élni. Mindig is azt vallottam, hogy „ami jó megtartások, ami meg nem, vessétek el”. Erre még a szüleim tanítottak annak idején.

– *Ott a környéken élők közül senki sem szeretett volna lelkipásztor lenni? Hiszen említette, hogy nem volt állandó lelkipásztoruk.*

– Nem ismerek olyat, aki arról a vidékről pásztornak állt volna. Paraszt prédikátorok voltak. Ilyen volt édesapám is. Voltak olyanok, akikből lehetett volna lelkipásztor, de valahogy az idő úgy hozta, hogy a megélhetés miatt más szakma mellett döntöttek.

– *Mit üzenne a jelenleg Szőkepusztán munkálkodó testvéreknek?*

– Azt üzenném, hogy ne zárják be az evangélicációs kört, ami most Szőkepusztán kibontakozott, hanem menjenek egészen a határig. Sok olyan ember van (pl. testvérek, unokák), akik régen ott laktak, vagy onnan származnak. Azt mondta nekünk Bondor testvér, „ha nem hirdetitek az ígét, akkor majd a falak fognak beszélni.”

Durkó Anett

Virágvasárnapi öröm Pesterzsébeten

Az első virágvasárnapon Jézus bevonult Jeruzsálembe és a tömeg pálmaágakkal köszöntötte.

Pesterzsébeten a jeruzsálemi bevonulás emléknapján újra megmozdult a víz, és három fiatal tett biznyságot hitéről a bemerítésben. A gyönyörű virágokkal díszített imaház megtelt az örvendező gyülekezettel és együtt dicsőítettük a Királyt új testvéreinkkel, akiknek biznyságtételeiből most részleteket közlünk.

Részletek a bemerítézők biznyságtételeiből

Örülök, hogy itt állhatok ma reggel. Tudom, hogy ez a gyülekezet és a családom számos tagja imameghallgattatásának bizonyítéka.

Az út idáig nem volt egyszerű. Világéletemben észember voltam. Mindig minden miétre és kérdésre választ akartam. Így volt ez a megtéréssel is. Nagyon sokat gondolkodtam. Kezdve onnan, hogy létezik-e Isten, egészen addig, hogy a megtért személyek miért nem tökéletesek. Lassan kerültek a dolgok a helyükre. A legnehezebb az volt, hogy túljussak azon, hogy másokra nézsek. El kellett fogadnom, hogy mindenki a maga életének a gazdája és ha egyszer meg kell állnom az Úr előtt, nem hivatkozhatok mások életére.

Miután nem volt több elméleti kérdésem, keresni kezdtem Istent. Legelőször a világ apró jelenségeiben láttam meg. Fogékony vagyok a mindennapi csodákra. Megfigyelték már, mennyi szirma van egy százszorszépnék? Milyen lenyűgöző egy zsiráf? Órákig sorolhatnám. Hiányzott Is-

A fiatalok énekelnek a bemerítési ünnepen

ten, a közelsége. Tavaly adventkor írtam egy cikket a gyülekezeti újságba – nem, nem az újságba írtam, de apu név nélkül beletette – Várok rád címmel. Nagyon jólesett, hogy a barátaim az ifjúságból felismertek benne. Ez is mutatja, hogy a problémáinkról nyíltan beszélgetünk. Ez nekem sokat jelent és remélem, nekik is...

Észrevétlenül váltak természetessé a dolgok. Régóta rendszeresen imádkozom. Végül egy november végi este ima után egyszerűen tudtam, hogy megtörtént. Elöntött a melegség és ragyogott a sötét szoba. Legszívesebben kiugrottam volna az ágyból és átrohantam volna anyuékhoz. A következő napokban figyeltem magam. Boldogan állapítottam meg, hogy ez most nem egyszerű fellángolás.

Nincsenek kétségeim. Vannak problémáim. Odalentről nehezen engednek el. De nem baj. Könnyű a jó úton maradni.

Elég határozott elképzeléseim voltak mindig a jövőmről. Kicsi korom óta ügyvéd akarok lenni. Régóta tudom pontosan, mit szeretnék 5, 10, 20 év múlva. Ezt most így mondom: Mit szeretnék. Eddig ezt mondtam volna: mi lesz. Igyekszem az életem irányítását az Úrra bízni. Ez nehéz. A közelmúltban Szegeden voltunk ifjúsági konferencián. Ott hangzott el a következő, amit a saját életemre változtatva mondom most el: A riporter megkérdezte Daniellát, az ügyvédnőt, hogy mi a foglalkozása. – Várom az Urat – mondta, és addig megoldom ezt a pár ügyet.

Ez a cél lebeg előttem.

Máté Daniella

Sok éven és sok élethelyzeten keresztül formált engem Isten. Ezek közül, amelyek „eredménnyel” járt Isten és az én szempontomból, az egy január végi este volt, amikor aggodalommal a szívemben mentem haza. Egy könyvemben olvastam, hogy akiknek rendben van a kapcsolatuk Istennel, azok nem aggodalmaskodnak – ismételtelen szívembe vésődött a kérdés, hogy kit választok, kinek akarok szolgálni? Ez a kérdés most még mélyebben vésődött belém, mert elterelő hadműveletekkel nem sikerült későbbi válaszadást kicsikarnom. Hiába próbáltam telefonos segítséget kérni, nem veték fel a túloldalon, hiába próbáltam imádkozni, hogy ez most nekem nem megy, majd elmélkedek rajta, tudtam, hogy üres beszéd, már sokszor eljártszottam, nem ezt várják most tőlem, hanem a konkrét választ. Éreztem, hogy Isten itt áll felettem, s akarja, hogy döntsek; rajtam kívül csak egyvalaki maradhat még a falakon belül, vagy Ő, vagy a Sátán. Persze az egyikkel örömet, a másikkal szomorúságot okoznék a Mennyben, de a döntés volt most akkor este a legfontosabb. Tudtam, hogy nem tartható tovább ez a kettősség. A sáttant természetesen nem akartam választani, Istent pedig még mindig nem mertem, így egy hosszú éjszakába nyúló bátorság-összeszedés, meg az életem átgondolása kellett ahhoz, hogy válaszoljak, de válaszoltam! Ki tudtam végül mondani, hogy mit akarok, s ez egy nagy szó volt. Nagy szó volt, mert a közelmúltban már nem gondoltam volna, hogy ez valaha is sikerülhet, annyira messzinek éreztem Istent, nem értettem egyet a tetteivel, vádoltam Őt sok minden miatt.

Tudtam, hogy létezik Isten, tudtam, hogy a nyugalmat az adná, ha a keskeny utat választanám, de nem tudtam idáig megtenni, hogy igent mondjak Neki. A háborgásaim, lázadásaim, a kérdéseim, „egyáltalán létezel Isten, vagy csak az emberek találtak ki, hogy legyen vigaszuk?” – mindig közénk álltak. A legnagyobb hatással a Márk 9:24-ben található felkiáltás volt rám: „Hiszek Uram! Légy segítségül az én hitelenségemnek”. Az utóbbi időben többször imádkoztam ezzel a gondolatmenettel. A jelek szerint meghallgatott Isten, ennek volt eredménye az Ő általa megszervezett január végi estém, amikor ki tudtam mondani a nem kimondhatónak gondoltat, és befogadtam Őt az életembe...

Császár Levente

Néhány mondatban szeretném összefoglalni, hogy miért fontos nekem a bemerítkezés.

Református családból származom. Részesültem keresztségben csecsemőkoromban, de tudom, hogy ez nem azonos a saját akarátú, saját megtapasztalás útján elhatározott keresztséggel.

Azt hiszem, mióta a világon vagyok, keresek valakit, avagy valakit, aki egészen végig egy biztos pont lehet az életemben. Ha most felnőttem fejjel visszatekintek, már tudom, hogy ez a „biztos pont” mindig is velem volt, csak nem hallottam meg Őt. Talán azért, mert szelíden, csendben őrködött lépteimen. Valójában mindig is éreztem a lelkemben, hogy valaki óvja, vigyázza az életemet. Olyan embereket sodort mellém, akik segítettek abban a felismerésben, hogy valóban létezik, és él az Úr Jézus, aki mindenkinek a támasza, védelmezője, aki meghallja szavát és tanításaihoz igazodó életet él.

Én hallottam a hívó hangot lelkemben, a kopogtatást a szívemen. Ez a hang az 1980-as évek közepétől egyre erősebb lett. Hosszú időnek kellett elteltelnie, míg megváltam harcomat a bennem élő gonosz lélekkel. Nem állítom, hogy ma már nem kísért meg az ördög, de mindig felismerem és tudom, hogy kihez kell fordulnom bűnbocsánatért.

Több film és zenei alkotás is nagy hatással volt rám. Nagyon sokat segített döntéseimben a pesterzsébeti imaházban

előadott, lenyűgözően elgondolkodtató darab, melynek címe „A Menny kapuja és a pokol lángjai” volt. (Torokszorító előadás volt, máig élnek bennem a jeleneitek.)

Mostanában még jobban érzem életemben az isteni gondviselést, mivel történetek életemben olyan események, melyeknek pozitív kimenetele csak Isten jelenlétének volt köszönhető.

Az egyik: édesanyámat biciklizés közben elütötte egy autó. Hála a Teremtőnek, kisebb-nagyobb zúzódásokkal megúszta a balesetet. Mindenkinek sokat jelentenek szülei, de nekem, mivel sérült, fogyatékos ember vagyok, még többet jelentenek a családtagok, főleg Anyukám, aki eddigi életemben a legfőbb támaszom volt és lesz is, remélem sokáig.

A másik. Egy figyelmetlen sofőr átgázolt a kerítésünkön, egészen a házunkig. A teherautó pontosan az én ablakom párkányáig jutott, mintha Isten ott tartotta volna az ujját, hogy „eddig és ne tovább!” A házunk épen maradt. A történethez az is hozzá tartozik, hogy jött egy megérzésem, hogy el kell mennem otthonról, így nem voltam jelen ennél az esetnél.

Óvott, védett és fogta a kezemet az Úr Jézus. Ő, aki azt ígérte: „Veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.”

Bizakodva és hittel tudom elmondani: „Velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem”!

Berente Ildikó

A bemerítkezők: Máté Daniella, Berente Ildikó, Császár Levente és a bemerítő lelkipásztor: Dr. Almási Mihály

HIT ÉS KULTÚRA

Jubileumi hangverseny

A Baptista Központi Énekkar ötvenedik évfordulóját ünnepeltük május 13-án, az Olasz Intézetben.

Számomra akkora élmény lett ez az este, hogy ha nem írom ki magamból, károsodás éri a lelki világot. – Szinte tapintható volt a „közösség”, melyről az ACTA úgy nyilatkozik, hogy az őskeresztyének „foglatosak voltak... a közösségben”. Ez az esti hangverseny igazi baptista találkozóvá nőtte ki magát. Régi jó barátok, testvérek, ismerősök – együtt az örömben, a hálaadásban, a dicsőítésben!

A Központi Énekkar régóta a „kedvenceim” közé tartozik. A hatvanas években egy ideig a kórus „spirituális” (lelki gondozója) lehettem, és emiatt máig megtisztelve érzem magam. 1975-ben módomban nyílt rá, hogy – lapszerkesztőként – elkísérjem énekes testvéreimet a stockholmi baptista világkongresszusra is. Ezek felejthetetlen élményeim mind máig.

A mostani ötvenéves évforduló programja számomra azért is jelentős volt, mert előadásra került Lisznyay Gábor zeneszerző „Gedeon kantáta” című műve. Szinte azt is mondhatnám, hogy másodszori bemutatója volt a darabnak, hiszen annak idején összesen kétszer adta elő ezt a kórus. Először 1971-ben, mégpedig az Egyházügyi Hivatal prominens vezetői jelenlétében. Ott ültek figyelmesen az első sorban. Már akkor megjósolta a PéEssel jelzett szabadegyházi nagyfőnök: Ez a mű nem sokszor hangzik fel, amíg én élek! (Irredenta felhangokat vélt kihallani ugyanis a szövegből. Úgy látszik, a Bírák könyve szövegírója erre nem gondolt.)

Zeneileg meglehetősen nehéz műnek tűnik a Gedeon kantáta. Lisznyay „mester” sokszínű tehetsége maradandó értéket teremtett ebben is! Énekes legyen a talpán, aki a modern dallamíveket képes pontosan interpretálni, hogy a hallgató is gyönyörködni tudjon benne.

A Központi Énekkar napjainkban olyan színvonalat képvisel, hogy valósággal elbűvöli a hallgatót – sőt, magas művészetével.

Lisznyay Gábor után a nagy magyar triumvirek következtek: Halmos, Bárdos, Kodály. A második részben pedig a baptista triumvirátus: Bánai, Beharka, Ráduly szerzeményei, illetve feldolgozásai kerültek sorra. Mindezt betetőzte Leonard Bernstein Chichesteri Zsoltára.

Megtisztelő élmény volt számomra, hogy találkozhattam zenei életünk „nagy öregjével”, Beharka Pali bátyámmal. Talán számára is megnyugtató, hogy akik továbbviszik a stafétabotot, átvették az elődök lendületét és szenvedélyes lobogását is. A telt ház pedig kétségkívül azt mutatja, hogy továbbra is van igény az Isten magasztaló ének-zenének erre a kiemelkedő vonulatára.

Gerzsenyi Sándor

ARANYMENYEGZŐ

Mindig érdeklődéssel olvasom újságjainkban az aranymenyegzős híradásokat. Ha fénykép is van, nézegetem, mennyire megviseltek „szegények”, a férj és a feleség.

Most aztán mi kerültünk sorra! És hogy legyen a beszámolóban valami személyesség is, leírom, miként zajlott a „nagy” esemény.

Azzal kezdem, hogy jelenleg Pécssett vagyunk gyülekezeti tagok. Szokás megemlékezni a jubileumi fordulóról itt is. Mi viszont arra gondoltunk, talán az lenne az igazi, ha ott történnék az emlékezés, ahol maga az „össze-esküvés” is végbement.

Fölvettük hát a kapcsolatot ez ügyben az orgoványi testvérekkel. Az ifjú lelkipásztor, Sinkovitz Sándor testvér egyből benne volt, nem kevésbé a gyülekezet is.

Amikor ötvenkét évvel ezelőtt befejeztem a tanulmányi felkészülést a Theológiai Semináriumban, az Orgoványi Körzet hívott meg, legyek a lelkipásztoruk. „És lőn!” – Egy év múlva következett a felavatásom. És a forradalom is kitört. De állítom, hogy ennek a kettőnek semmi köze sincs egymáshoz.

1957. március 20! Ezen a gyönyörű tavaszi napon mondtuk ki egymásnak a „boldogító igent”, Isten és a gyülekezet színe előtt: Borku Mária és Gerzsenyi Sándor.

Ötven esztendő telt el azóta! Hogy ez sok, vagy kevés? Lehet tréfálkozni a gondolattal. A vészterhes történelmi események oldaláról nézve hosszú a fél évszázad. A kegyelmi tapasztalatokat együtt szemlélve azonban boldogan elviselhető – hitben és hit által.

A menyegzői vacsorát az Orgoványi Gyülekezet rendezte. Ficsór Sándor testvér bocsátotta rendelkezésünkre lakását a falu szélén. A körzet minden tagja jelen volt a vacsorán. A menü elmaradhatatlan részei: óházi tyúklevés, főtt és sült húsok újházi savanyúsággal, birkapörkölt, torták, sütemények roppant mennyiségben.

Orgovány nagyközségben kezdtük a közös életutat. Feleségem és én – mindketten azon elmélkedünk mostanában, hogy noha igen szerény körülmények között indultunk, de felhőtlen boldogságban néztünk előre az ismeretlen jövő felé. – A „fürdőszobánk” egy hokedlira helyezett bádoglavór volt, a járművem pedig egy nyekergő kerékpár, mely a legváratlanabb helyzetekben ledobta a láncot.

A szolgálati lakás a mai napig a falu utcáján található. Minden hajnalban ostordurrogásra és tüllökszóra ébredtünk, kihajtották a csordát a legelőre.

És még egy: hetenként jelentkeznem kellett a rendőrségen (a forradalom után voltunk!). De mindig rendben lévőnek találták a helyzetet. Látnivaló volt, hogy szépen túléljük a dolgokat, az otthonunkban is, meg a gyülekezetünkben is.

Az elmúlt évtizedek hosszúságát jelzi az a tény is, hogy azok közül, akik annak idején tanúi voltak a házassági szövetségekötésünknek, ketten voltak még ma is elérhetőek, mint a régi baráti kör tagjai: László bátyám és Hetényi Attila ny. lelkipásztor.

Az a megtapasztalás is rendkívüli hála indította, hogy a régi gyülekezetből még vagy huszonöten megláthatták, miként nézünk ki ötvenesztendei közös szolgálat után.

„Áldjad, lelkem, az Urat, és egész bensőm az Ő szent nevét! Áldjad, lelkem, az

Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled! Ő megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet, megváltja életedet a sírtól, szeretettel és irgalommal koronáz meg. Betölti javaival életedet, megújul ifjúságod, mint a sasé.” (Zsolt 103:1–5)

Tudjuk azonban azt is, hogy: „Az ember napjai olyanok, mint a fű, úgy virágzik, mint a mező virága. Ha végigsöpör rajta a szél, vége van, még a helyét sem lehet felismerni. De az Úr szeretete mindörökké az istenfőlőkkel van, és igazsága még az unokákkal is: azokkal, akik megtartják szövetségét, és törődnek rendelkezéseinek teljesítésével.” – (Zsolt 103:15–18)

Nem szününk meg könyörögni, hogy gyermekeink és unokáink is bízzák bátran életüket a megtartó Istenre, mert csak Ő általa lehet tartós, áldott és boldog a házasság, a közös életút!

Gerzsenyi Sándor

VIZSGALÁZ

(Ez év tavaszán néhányan teológiai továbbképzésen vettek részt Heiligenkreuzban. Az ősi egyházatyák teológiai koncepcióival ismerkedtek – többek között. Gerzsenyi Sándor testvér a záró vizsgák napjára az alábbi versben foglalta össze a közös hallgatói élményeket.)

Egy házatya élményei

Ez a kicsiny sereg nagy vizsgára készül.
Nincsen keresztyénség egyházatyák nélkül.
Szikrázik az agyam, szellemem eleven.
De távol vagy tőlem, Római Kelemen!
Bódultan bámulok, bár nem vagyok „piás”.
Szmirnából integet a tudós Papias.
Ég felé törekszem, használva a „létrát”.
Olyan bölcsnek látszom, akár a dokéták.
Ó, ti harcos társak! Oti tán kiátkoz.
Vagy elérek mégis vágyott diplomámhoz?
Talán csak sikerül emlékezni rája:
Montanus ókori lelkes prófétára!
Buzgón töröm fejem, hol volt az a zsinat,
Melyen Ireneus minden kérdést vitat?
Szükségem lenne most egy kevéske észre,
Mert nem emlékezem Arisztoteleszre.
Kutatjuk titkát a szentháromság-tannak,
De e szent személyek ős-homályban vannak.
Ki volt az a nagy bölcs? Jó Justinus mártír?
Ő erről ezt mondja. A másik meg mást ír.
Szomorú sorsomat már előre látom.
Mért nem jut eszembe, mit is mondott Platon?
Idegfeszültséget nagy vizsgadrukk fokoz.
Nyugodj meg, én lelkem. Majd segít a Logosz!

G. S.

(OTI Bunaceu a professzorunk volt)

Képrejtvény

Jó Pásztor Arcképcsarnok

A nemzetközi és a magyar baptista egyház-történet néhány kiemelkedő személyiségét mutatjuk be a Jó Pásztor Arcképcsarnok sorozatban a teljesség igénye nélkül.

Feladat:

Megnevezni a képen látható személyt. Közölni születésének és halálának évét. Rövid életrajzot írni a képen látható személyről (kb. egy A/4-es oldal).

A feladatot legjobban (és leggyorsabban) megoldó első három pályázó jutalomban részesül.

Beküldési határidő: 2007. június 30.

A közölt grafika Gulyás Boglárka alkotása 1996-ból.

Előző képrejtvényünk megfejtése:

A közölt képen Udvarnoki András (1865–1945), baptista lelkipásztor volt látható, a magyar Baptista Teológiai Szeminárium alapító igazgatója (ezt a tiszteit 30 évig töltötte be) és tanára volt szinte élete végéig. Az 1905-ös elismerés egyik zászlóvivője, a kiskőrösi és hajdúböszörményi szeretetházak, illetve a budapesti és őrszentmiklósi árvaház életre hívója, a magyar baptisták elnöke. Földi porsátora a péceli baptista temetőben nyugszik.

A képrejtvényre 7-en küldtek be pályázatot: Petrik Ádámné (Órbottyán), Koncz Zoltán (Budapest), Káldi Istvánné (Beregszász), Gyarak Mihályné (Békés), Kalmár Gyula (Békés), Nuszbaum Ferencné (Gödöllő), Tóthné Szűcs Csilla (Békés).

Első díjban részesült: Petrik Ádámné (Órbottyán), második helyezett: Koncz Zoltán (Budapest), harmadik helyezett: Káldi Istvánné (Beregszász) testvérek.

Gratulálunk! Jutalmukat postán küldtük el.

NEM LEHET MÁS, MINT JÉZUS

Egy Boaz Glad (megváltoztatott név) nevű Észak-Afrikában működő miszionárius, akivel az Egyesült Államokban ismerkedtem meg, küldte a következő történetet, amelyet akkor hallott, amikor a közelmúltban Egyiptomban járt.

Egy mohamedán férfi megölte a feleségét és vele együtt eltemette a csecsemőjüket és 8 éves kislányukat. Az apa a lányokat élve temette el. A rendőrségen azt jelentette, hogy a gyerekeket a nagybátyjuk ölte meg. 15 nappal később egy közeli rokon halt meg, akit ugyanoda temettek volna. Amikor kibontották a sírt, a két kislányt élve találták meg! Az esemény miatt az ország népe fel van háborodva, ezért az apát ki fogják végezni.

Az idősebbik lányt megkérdezték, hogy hogyan maradt életben. „Egy férfi, aki fényes, fehér ruhát viselt és a kezein sebek voltak, mindennap eljött minket táplálni. Az anyukámat felébresztette, hogy a húgomat meg tudja szoptatni” – mondta. A kislány az eseményt az egyiptomi TV-n mondta el. Az interjút készítő lefátyolozott mohamedán nő a TV-n a következő nyilvános kijelentést tette: „Ez a személy nem lehetett más, mint Jézus, mert senki más nem képes ehhez hasonló dolgot tenni.”

A mohamedánok hiszik, hogy Jézus képes ilyen csodát tenni. A sebek bizonyítják, hogy valóban keresztre lett feszítve és a történet igazolja, hogy Ő él! Egyben világos, hogy 8 éves kislány nem tudna ilyen történetet kitalálni. Nincs más magyarázat, csak az, hogy a gyerekek csoda által maradtak életben. A mohamedán vallási vezetőknél nehéz lesz a történetet megmagyarázni, és a nemrég bemutatott „Passió” film népszerűsége sem segít a helyzeten.

Jézus Krisztus továbbra is a feje tejére állítja a világot!

*Közreadja Steiner József
(Evangéliumi Hírnök,
2007. április)*

Könyv- és CD-ajánló

A Jó Pásztor Alapítvány továbbra is akciós áron kínálja kiadványait, + postaköltség.

Újszászi Benyó Illés: Repedezett nád

Ára: 290 Ft, akciós ár: 250 Ft

Dr. Almási Mihály: Kegyelem minden

Ára 4400 Ft, akciós ár: 2900 Ft

A hegyi kunyhó

Ára: 590 Ft, akciós ár: 490 Ft

Dr. Almási Mihály: A nagy kaland

Ára: 1190 Ft, akciós ár: 900 Ft

Gerzsenyi Sándor: A századik

Ára: 1890 Ft, akciós ár: 1490 Ft

„Jó Pásztor, Jézus...” CD

Ára: 2300 Ft, akciós ár: 1900 Ft

Emlékezz vissza az útra! CD

Ára: 2300 Ft, akciós ár: 1900 Ft

A könyvek megrendelhetők: Jó Pásztor Evangéliumi Könyvterjesztő Szolgálat
1751 Budapest, Pf. 279. E-mail: jopasztor@baptist.hu, Tel.: 06-20/886-0712

Szolgálat

Ez a történet megér egy misét

Már előre izgultam a másnapi feladattól. 24 árvaházi kislányt kellett átvennem a nevelőktől és a Déli Pályaudvartól Fonyódligetig kísérni őket. Én is éppen oda utaztam nyelvtanítás céljából, de az én csoportomat nem kellett kísérni, hát adva volt a helyzet. Egy kísérő nélküli csoport és egy csoport nélküli tanító. Így lettünk egy pár.

A SZOT-táborban legalább 60 gyermek kapott helyet és ellátást, és odaszervezték azt a nyelvtanító, nyelvművelő tanfolyamot is, amit az Anyanyelvi Konferencia Védnöksége hozott létre. A külföldön élő magyarok hozhatták, küldhették nyaralni gyermekeiket Fonyódligetre, és mellesleg napi három órában tanultak magyarul. Ezzel gyarapodott a magyartudásuk és megszerették a napfényes Balatont is.

A tanításra felkészültünk, évről évre készítettünk segédeszközt, nyelvtanító programot. Gondoltunk a kezdőkre, az aligbeszélőkre és az anyanyelvi szinten tudókra. (Ilyen alig volt.) Ekkor születtek a „Játsszunk magyarul!”, a „Tanuljunk magyarul!” és az „Olvassunk magyarul!” sorozatok. Minden tanítási „órának” az volt a lényege, hogy élvezetes módszerekkel szóragoztatva tanítsunk egy keveset. Sokat segített a kirándulás, a Balaton környéke, és természetesen a Balaton.

Sokat dolgoztunk ezen a feladaton, de elmondhattuk, a jó Isten segítségét élveztük, mind az ötletek kitalálásában, mind a megvalósításban. Sikeres lett a nyelvtanulás!

Ezért utaztam aznap Fonyódligetre. Tele volt a táskám mindenféle segédeszközzel, jegyzettel, tanítási anyaggal. Erre készültem, de a 24 kislány másfelé terelte a figyelmemet. Eszembe jutott, hogy egy újságcikk arról tudósított, hogy az XY leánynevelő intézetből hogyan szöktek meg a kislányok. Persze ez ugrott be. Féltem, hogy leugranak a vonatról, vagy valamelyik állomáson leszállnak és megszöknek. Korán kimentem a Déli Pályaudvarra és vár-

tam őket. Két nevelő kísérte ki a viharvert csapatot. A névsorolvasásnál némi mosollyal próbáltam a bizalmukba férközni. Elég vad bokkrétát alkottak mind a viseletük, mind a kinézetük szerint, de ezt természetesnek találtam. A tekintetükből sugarak lövelltek felém. Azt hiszem, elbántak volna velem, ha nem viselkedem „rendesen”.

Aztán szemügyre vettem a poggyászatot. Ez már szörnyű volt. Igazi kihívás, bár még nem tudtam valójában mekkora gondot fog jelenteni később. Lomtalanításkor kitett poros, óriás, nehéz bőröndök kerültek eléem és közértes papírdobozok spárgával átkötvé. Szegénykéim, honnan is lett volna nekik más, ki vett volna könnyű, csinos, praktikus útitáskát nekik?

Aztán felszálltunk a SZOT-vonatra, ami egy árnyékszerelvény volt, mindig azon a sínen állt vagy ment, amelyikről elfutott az igazi vonat. Így nagyon nehezen jutottunk előre. A gyerekek víz nélkül utaztak órákon át. Sokkal tovább tartott az út, mint a személyvonat menetideje, de ez ingyen vonat volt.

Törtem a fejem, mivel lehetne eltölteni 5–6 órát a vonaton, ismeretlen gyerekekkel. A legszívesebben beszélgettem volna velük, de ez is gondot jelentett. Miről? Családról, nem lehet; tanulásról, nem tanácsos; fiúkról nem mertem. Akkor eszembe jutott: beszélgetek velük a jövőről. Érdekelt, mit terveznek, hogyan képzelik a kinti életet, a munkát, a családot.

Szívesen beszélgettem velem. A szókincsük szegényes volt, de abban a korlátokkal körülrzárt élettérben is vidám jövőt terveztek. Gazdagságot, jómódot, családot, gyereket szerettek volna maguknak, megfényes csatos övet, karkötőt, és bogyós hajpántot. Érezhető volt a terveiken a légből kapott ötlet és a talajtalan álmodozás.

De benne voltam a játékban, még örültem is neki.

Aztán nekik adtam azokat a képes újságot, amiket nyelvi gyakorláshoz hoztam

magammal. A képek alapján beszélgettem őket. Mennyi hiány, mennyi fehér folt a nyelvhasználatukban, az ismereteikben, a kultúrájukban. (Vajon mi lett velük?)

Egyszer csak megéheztek és elővették az úticsomagot. Barna zacskóban kaptak szelételt kenyeret és egy májkonzervet.

Azt hittem, megszakad a szívem, nem volt nálam konzervnyitó. Mentem végig a vagonokon, senkinek se volt. Megpróbáltam a mozdonyvezetőnél (akkor még szénnel fűtötték a kazánt) és neki volt konzervnyitója. Sorra nyitogattam a zötyögő vonaton a májkrémes dobozokat. Szörnyű érzés volt látni, hogyan kaparják ki azt a beleszáradt, összeaszalódott májkrémet a kenyér héjával, vagy a kezükkel.

Lassan elérkezett az az idő, amit megjélték érkezés időpontjaként és én nyugtalanul néztem az ismeretlen állomásokat. Végül a konzervnyitó közvetítésével ismerős mozdonyvezetőt kérdeztem meg, amikor egy helyen megállt a vonat és kinézett a főnök.

– Hol vagyunk? – kérdelem tőle.

– Fonyódligeten, lelkem! – mondja és nekem hirtelen nagyon magasra szállt a vérnyomásom.

– Nem tréfál? Nekünk Fonyódligeten kell leszállnunk! – nyögtem ki reszketve.

– Ha nekem nem hiszi el, a mozdonyvezetőnek, akkor nem tudom, kinek hinné el – mondta fölényesen és megígérte, megvárja amíg leszállunk.

Szanaszét voltak a ládák, a bőröndök, a belevaló holmi, a spárga, az ócska szíjak minden. Kapkodtunk, toltuk, húztuk a poggyászt és keservesen leadogattuk. Ettől féltem jó előre! Aztán intettem a mozdonyvezetőnek, hogy lenn vagyunk. Akkor a vonat főfékkel elindult.

A 24 kislány a szoknyám körül és egy óriás barikád körülöttünk bőröndből. Kerestem a SZOT-tábor teherkocsiját, amivel a csomagot elszállítják, de nem volt sehol. Se a kocsiját, se a SZOT-tábor.

Korábban szálltunk le.

Majdnem sírva fakadtam.

Némi töprengés után csak azt a megoldást tudtam kipróbálni magamból, hogy busszal fogjuk megtenni az utat a táborig. Több megoldás is kínálkozott, de a gyerekeket nem engedhettem el egyedül, és nem hagyhattam magukra.

A buszmegállóhoz szinte vontattuk a bőröndöket. Húztuk, toltuk, kettő-három fogta, vitte aztán letette a megállóban. Így küszködtünk minden csomaggal. A papírdoboz még szét is szakadt.

A nap forrón sütött ránk, mi pedig izzadtunk rendesen. Aztán végre ott voltunk mindnyájan. Én egész idő alatt annyi imát mondtam el, mint máskor egy héten. Nagyon izgultam.

Egyszer csak lefékezett egy Trabant a megállóban és kiszállt egy kedves, barátságos fiatalember.

– Miben segíthetek, asszonyom? – kérdezte. Azt hittem, nem jól hallok. Alig tudtam elmondani, hogy jártunk a csoportommal. Akkor megnyugtattott.

– Néhány fordulóval elviszem a gyerekeket a táborba, utána a csomagokat szállítom el, végül ön is beülhet az autóba. Jó lesz így? – kérdezte.

Persze, persze jó volt. A legjobb, ami történhetett velünk.

Hamarosan elfogytak a lányok, aztán szétszedte az ülésteret és gyömöszölte a bőröndöket befelé. Kétszer-háromszor fordult, elfogytak azok is. Akkor beültem mellé.

Próbáltam valami köszönésfélét mondani – de csak egy szívből jövő sóhajtást tudtam kinyögni.

– Magát az Isten küldte! – mondtam.

– Tudom. Én vagyok a helyi pap – felelté vidáman.

Most újabb ámulás, csodálkozás következett. Csoda volt a szó igazi értelmében. Útközben megmutatta a templomát és megmondta mikor tart misét. Aztán meleg „baráti” kézfogás után elment.

A táborban híre ment a dolognak, a pap segítsége hangosabb prédikáció volt, mint amit a misén mondhat! A táborvezetés is csodálta az esetet, és amikor engedélyt kértem, hogy elvigyem a gyerekeket ehhez a segítőkész paphoz misére, elengedtek.

Azon a nyáron minden este 6-kor 150–200 gyerekkel vonultunk Fonyódligeten a templom elé, ahová kékre festett lócsakat tett ez a fiatalember, a fákra szerelte a hangosítót, mert várta a nyaralókat istentiszteletre. Hitte, hogy nem lesz egyedül.

Nagy bizonyosság volt ez akkor imáról, imameghallgatásról és a segítőkész pap jótétéről.

Az árvaházi kislányok ott hallottak először Istenről, szép találkozás volt Vele. Ők is jöttek két hétig minden este. Valami felejthetlent vittünk haza a nyaralás után.

Bennem azóta is elevenen él az esemény.

Hálásan köszönöm Istennek! Dicsértessek a Jézus Krisztus!

Frittmann Lászlóné

KVÍZ KÉRDÉSEK

TÍZ KÉRDÉS MÓZES ÉLETÉRŐL

A megfejtés mellett az igehely megjelölését is kérjük, ahol a helyes válasz megtalálható.

A kérdéseket összeállította: Dr. Sajben Klára

Beküldési határidő: 2007. június 30.

- Kitől kapta Mózes a nevét?
 - A fáraó nevezte el Mózesnek
 - Apja adta neki ezt a nevet születésekor
 - A bábaasszonyoktól
 - A fáraó lányától
- Hol bujdosott Mózes, miután megölt egy egyiptomi férfit?
 - Moáb földjén
 - Midján földjén
 - Az edómiták között
 - Kánaán földjén
- Amikor Isten az izráéliek kiszabadítására küldte Mózeset, hányszor próbált meg valamilyen indokkal kibújni ez alól a feladat alól?
 - Egyszer sem, azonnal igent mondott
 - 2-szer volt kifogása
 - 3-szor volt kifogása
 - 5-ször volt kifogása
- Mi NEM volt a tíz csapás része?
 - Békák lepték el Egyiptomot
 - Sáskajárás
 - Aszály
 - Szúnyogok
- Kinek a holttestét vitték magukkal az izráéliek, amikor útrakeltek Egyiptomból?
 - Józsefét
 - Jákóbét
 - Az elsőszülöttekét
 - Ábrahámét
- Miért törte össze Mózes a kőtáblákat?
 - Nagyon nehezek voltak és elejtette őket a hegyről lefelé jövet
 - Haragra gerjelt, mert a nép fürjeket és mannárt kívánt
 - Haragra gerjelt, mert a nép az aranyborjút imádta
 - Hogy mind a 12 törzs kaphasson egy darabkát belőle
- Mi történt a lázadó Kórah, Dátám és Abiram családjával?
 - Elnyelte őket a föld
 - Egy villámcsapás elégette őket
 - Leprások lettek
 - Kivégezték őket
- Melyik két ember tartotta Mózes kezét az amálekiták elleni harc alatt?
 - Józsue és Káléb
 - Áron és Húr
 - Józsue és Áron
 - Hofni és Fineás
- Miért nem léphetett be Mózes az Igéret Földjére?
 - Mert összetörte a kőtáblákat
 - Mert rézkígyót készítettett
 - Mert az Úr rá is megharagudott a méríbai zúgolódások miatt
 - Mert aranyborjút készítettett
- Hol halt meg Mózes?
 - A Sinai hegyen
 - A Hór hegyén
 - Nébó hegyén
 - A Hóreben

Az előző feladvány helyes megfejtése: 1/c Góferfa (1Móz 6:14), 2/b Fügefafa (Mt 21:19), 3/a Szőlő (4Móz 13:23), 4/d Mandula (4Móz 17:23), 5/d Nincs megnevezve (1Móz 3:1-13), 6/a Tölgyfa (2Sám 18:9), 7/b Mustármag (Mt 17:20), 8/c Préselt füge (2Kir 20:7), 9/d Olajfalevél (1Móz 8:11), 10/c Kivágják (Mt 3:10).

A megfejtést beküldte: Piros Eleménné (Budapest), Mókus Józsefné (Nagydorog), Fonyódi Eszter (Budapest), Groska József (Nyíregyháza), Zabó Gézánné (Orgovány), Lami Rebeka (Tuzsér), Nagypáti Eszter, Péter és Anna (Baja), és további 89-en, akik a keresztretjvényvel együtt küldték be megfejtésüket. Lásd a keresztretjvényt megfejtők névsorában a csillaggal jelölt neveket.

Gratulálunk! Jutalmukat postán küldtük el.

Olvasóink írják

Már nagyon vártam a lapot, mert arra serkent, hogy az Igével foglalkozzam, és nagyon sok ígehely megnyílik számomra. További áldott munkálkodást kívánok! (Pné, Miskolc)

Én is azt kívánom, amit Vné Pécelről a szerkesztőségnek, is külön a rejtvény készítőjének, mert így többet lapozzuk a Bibliát. (SzJ, Sajóecseg)

A bibliai ismereteim nagyon sokban növekedtek. Köszönöm a testvérek munkáját. (LJné, Budapest)

Nagy örömmel és kedvvel fogok hozzá a rejtvényekhez, de nem a jutalomért teszem, hanem az ismeretek felfrissítéséért és bővítéséért és a hasznos időtöltésért. Arra szeretném kérni a testvéreket, ne küldjenek jutalmat, az bőven elég, hogy ilyen szép számban vagyunk megfejtők. (Iné, Pécel)

...Most már az ünnepek utáni hétköznapiak következnek. További szolgálataitokhoz – amelyek lelkipásztori, írói, szerkesztői, lelkigondozói, azaz pásztorló szolgálatok sokasága – új erőt, áldást, békességet, kegymelést kívánunk az Úr Jézustól. Hálásak vagyunk értetek az Úrnak, aki elhívott és megtartott a szolgálatban. Köszönjük, hogy az örömhír továbbadásának ilyen sokféle módja van, amelyek minket közelebb hoznak Istenhez.

Köszönjük az újságot... Számomra nagy meglepetés volt az a gyönyörű ajándék, amit a képrejtvényre beküldött pályázatomból kaptam. ... Még azon éjjel boldogan kiolvastam két könyvet... Köszönöm a szeretet minden jelét, amellyel megajándékoztatok, testvéreim, az Úr Jézus áldjon meg benneteket. (Gné, Budapest)

**Éreztétek és lássátok, hogy jó az ÚR!
Boldog az az ember, aki hozzá menekül.**

(Zsoltár 34:8)

Hála-dal

(A 2007. évi Szókepusztai Konferencia éneke)

Maestoso Zene és Szöveg: (a 27. Zsoltár alapján) Tóka Szabolcs

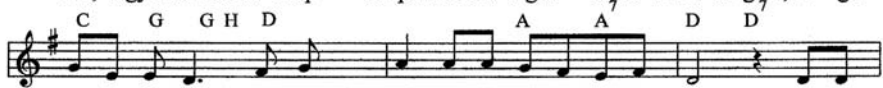
Elő és közjáték

1. E - gyet kértem az Úrtól, a - zért esdem Hozzá, hogy lakhas-
2. Nem kell sen-ki-től félnem, ki - től retteghetnek? Ő biztos
3. Ma is há-la-dalt zengek, szívből áldom Nevét szent házá-

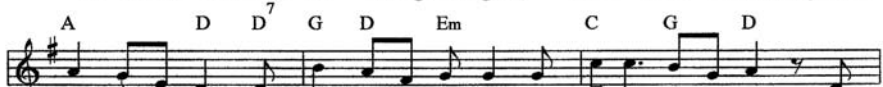
sam az Ő házában e - gész életemben. Nézhessem az Ő szépségét, gyönyör-
ol - talom é-le-tem minden i-de-jén. Megvéd engem a bajtól, megóv
ban, vagy a természet szép templomában. I-gaz út-ra ta-nít en-gem, i - gé-

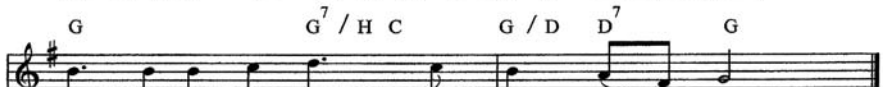
kődjek Benne, Lát-has - sam ar - cá-nak fényessé - gét. Refr.
minden rossztól, E - rőt és bá-tor - sá - got ad ne - kem. Mert az
jé - vel ve-zet, Jó - sá - ga ir-ga - lom és ke-gye-lem.

Úr az én üd - vöm és vi-lá-gos-sá-gom, csak Tő-le á - rad fény min-

- den na - pon. Az Úr az én üd-vöm és vi-lá-gos-sá-gom, csak

Tő - le á - rad fény min - den na - - - pon.

A 3. versszak után a refrén megismételhető.

Sáfri János péceli olvasónk vers formájában osztotta meg velünk húsvéti gondolatait:

„Elvégeztetett”

A nap elhomályosodott
S a golgotai délel
Leszálló homállal,
Összetört reménnyel,
Sötétségbe burkolózva
Falhoz-földhöz lapulva:
Tért vesztett a Sátán,
És menekült a BŰN.

A Teremtő alkotta
Anyaföld beremegett,
S vetette ki a Szenteket.

Nem fogadhatja
Magába azt, KI ÉGI!
„Elvégeztetett.”

84. Zsoltár

(részlet)

Mily kedvesek a te hajlékaid,
ó Seregek Ura!
Sóvárog, sőt eleped a lelkem
az ÚR udvarai után.
Testem és lelkem ujjongva kiált
az élő Istenhez.
Még a veréb is talál házat,
és a fecske is fészket,
ahova fiókait helyezi
oltáraidnál, Seregek Ura,
királyom és Istenem!

Boldogok, akik házadban laknak,
szüntelenül dicsérhetnek téged!

Boldog az az ember,
akinek te vagy ereje,
aki a te utaidra gondol.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
14							15						SZ
16	17		18				19				20		
21											22		
23			24	25		26	27	28	29		30		
31		32				33			34		35		
36					37			38		39			
40				41					42		43		
44			45					46		47		48	
		49				50	51				52		
53	54					55	56			57		58	
	59			60	61			62	63				
64				65				66			67		68
69			70			71		72		73			

KERESZTREJTVÉNY

A rejtvény egy bibliai ígéretet tartalmaz. A bibliai nevek és az igevers az új fordítás szerinti írásmóddal kerültek a rejtvénybe. Megfejtendő az igevers és az igehely.

Vízszintes: 1. A megfejtendő igevers első része 14. Itt nyert vizet Mózes a sziklából 15. Ebben a városban búcsúzott el Pál az efézusi vénektől 16. ŪC 18. Lámek atyja 20. A vas vegyjele 21. Dúr jellegű ógörög hangsor 22. Szaglószerv 23. Jó Pásztor! 24. Isten általános neve a sémita nyelvekben 26. Osztrák, luxemburgi és kubai autójel 28. Gyep 30. Ábel egynemű betűi 31. „Ez a” díszes farkú madár 33. Helyi számítógépes hálózat – ford. 34. Halála az okoskodás 36. Issakár legidősebb fia – utolsó betűn hiányzó ékezet 37. Világítóeszköz 39. Ebben a könyvben van feljegyezve az újjászületettek neve 40. Becézett női név 41. Júda királya a babiloni fogságba hurcoltatáskor 43. Felmenője 44. Kicsinyítőképző 45. Somogy megyei település 46. Ismerete van valamiről 48. Lengyel pénznem rövidítése 49. Elifáz hazája 51. Főpap Haggeus próféta idejében 53. ZKAV 55. Silói pap, akinek fiai meghaltak 57. Ellenértékek **59. A megfejtendő igevers második része** 64. Mesés páratlan betűi 65. Nem érdeklő 66. Gally 67. A belpoklosok száma 69. Saul, majd Dávid hadvezére – névelővel 72. Itt állt meg Noé bárkája

Függőleges: 1. „... Ūrban, ismét mondom...” 2. Pereccarab! 3. Kétharmad rőf! 4. ... Ir Szen, koreai vezető 5. Esdeklés része! 6. Női név 7. Ausztráliai futómadár 8. Régies mutatószó – ékezetfőlősleggel a harmadik betűn 9. Nem enged 10. Majdnem eladta! 11. Tiszta állatokból fajtánként ennyi került a bárkába – ford. 12. Autófajta 13. Az édenkerti folyók egyike 17. Mózes felesége 19. ... tornáca, oszlopcsarnok a Jeruzsálemi templom keleti oldalán 24. Minden ember ősanja 25. Lantán vegyjele 26. Ūriás termétkről ismert fiak 27. Klór, foszfor, nitrogén 28. Az izráelitáknak tilos volt ezt ūlteni az Istennek szentelt oltár mellé 29. Verte – régiesen 32. H-val az elején: köszönet 35. Szőösszetételekben: kezdeti 37. Ádám egyik fia – ford. 38. Bejárat 41. Dzsem – eredeti írással 42. ŪS 45. Szórakoztató elektronikai cikk 47. Kettős 49. Szennyeződés – ford. 50. Ami alapján azonosíthatók vagyunk 51. ...-jang – ismert kínai jelkép 52. Isten ennek is ura 54. Aratóeszköz 56. Ábrahám unokaöccse 58. Erkölcstan – ford. 60. Festett fametszet 61. Átnézi a közepét! 62. Ábrahám apja 63. Amáleki király (I.Sám 15.) – második magánhangzón ékezet hiány **64. A megfejtendő igevers harmadik része** 68. A buddhizmus egyik ága 70. Bór, hidrogén 71. Rövidhullám – rövid. 72. Római pénz, amiből négy tesz ki egy sestertius 73. Errefele!

Beküldendő: az igevers és az igehely
Beküldési határidő: 2007. június 30.
A rejtvényt készítette: dr. Sajben Klára

Az előző rejtvény helyes megfejtése: Ū bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az Ū sebei árán (Ézsaiás 53/b)

Helyes megfejtést küldtek be: Zsigovics Gézáné (Bp)*, Gulyás Ernőné (Bp), Kovács Imréné (Ráckeresztúr)*, Polányi István (Bp)*, Surányi Pál Istvánné (Dunaharaszti)*, Tóka Melitta (Székesfehérvár)*, Makra család (Bp)*, Gyaraki Mihályné (Békés)*, Lomjanszki Jánosné (Órbottyán)*, Pásztor Józsefné (Miskolc)*, Farkas János (Kiskőrös)*, Lőrincz Jánosné (Bp)*, Koncz Zoltán (Bp)*, Mayer Imre (Dunaújváros)*, Kovács Bálint (Újkígyós)*, Radványi József (Sajóecseg)*, Tóth Imréné (Órbottyán)*, Gyurján Istvánné (Kiskőrös)*, Kalmár Gyula (Békés)*, Ilyésné Katona Ibolya (Pécel)*, Kiss Antal (Gyula)*, Péter Gáborné (Bp), Körmösi Károlyné (Monor), Szűk Tibor (Miskolc), Dan Imre (Komló)*, Dan János (Békés)*, Ruzsnyák Renáta (Békés)*, Sóvágó Antal (Hajdúböszörmény)*, Schmal Henrikné (Balatonszemes)*, Barna Rezsőné (Pécel)*, Dobner Béláné (Bp)*, Petrik Ádámné (Órbottyán)*, Kiss Pálné (Bp)*, Schumann-né V. Agnes (Monor)*, Mihály Sándor (Szada)*, Krizsanyik Józsefné (Nógrádmezőgyér)*, Nuszbaum Ferencné (Gödöllő)*, Szabó László (Újkígyós)*, Dr. Maczkó Márton (Miskolc), Rózsa Tiborné (Kiskőrös)*, Benő Lászlóné (Bp)*, Galambos Gábor (Gödöllő)*, Szádeczki Józsefné (Veresegyház)*, Kerekes Béláné (Mágocs)*, Czap Elekné, Tóth Lajosné, Jámber Ferencné (Debrecen)*, Beniné Szabó Márta (Hajdúsámson), Böcsa Sára (Dunaújváros)*, Vítális Istvánné (Ilk), Hovath Béláné (Szada)*, Varga Nándorné (Rácalmás)*, Martonné Szepák Margit (Tahi)*, Ábrahám Antalné (Alsógöd)*, Andrásik Andrásné (Felsőpetény)*, Andrásik Dominika (Göd)*, Hodoszó Jánosné (Ménkerék)*, Györki Árpádné (Szada)*, Forrás Ferenc (Bp), Kalmár Lúcia (Kiskőrös)*, Grósz Györgyné (Kétegyháza)*, Barta Gyuláné (Mezőkövesd)*, Horváth János (Fadd)*, Czomba Miklós (Tuzsér)*, Spangenberg Rudolf (Komló)*, Gyaraki Lászlóné (Békés)*, Bozsóky Ferencné (Székesfehérvár)*, Tóth Istvánné (Dunakeszi)*, Veszeyiné Ács Magdolna (Pécel)*, Molnár Dávidné (Pécel)*, Sándor Mária (Bp)*, Landech Imréné (Komló)*, Petrik Ádámné (Órbottyán)*, Merkl Ottóné (Bp), Pálfi Józsefné (Szalkszentmárton), Török János (Tabdi), Vajda Jánosné (Orgovány), Tassi Lászlóné (Dömsöd), Juhász János (Kiskunhalas)*, Laskovicsné Pintér Etelka (Pécel)* Dan Gyuláné (Bodrog)*, Szolga Benjámin (Alberttelep), Kovács Sándorné (Miske)*, Bukács Józsefné (Oroszlány), Nagy Mihályné (Baja), Sáfri János (Pécel)*, Fekete Albert (Dévaványa)*, Káldi Istvánné (Beregszász)*, Pálmai Zoltánné (Szokolya)*, Bolemányi Jánosné (Kiskőrös)*, Lisztes András (Albertirsa)*, Serestyén Gyula (Debrecen), Cserecsa Sándor (Cigánd), Gyűgyei László (Fót), Tóthné Szűcs Csilla (Békés)* Polányi Károlyné (Bp)*, Láng Lajosné (Eger)*, Cserecsa Péter (Debrecen), Barát Imréné (Nyíregyháza)*, Nagy Sándorné (Berejtőújfalú)*, Daniné Alvári Aranka (Pécs)*, Rűck Henrikné (Komló)*, Szabó Lászlóné Csoma Eva (Bp)*, Török Sándor (Debrecen)*, Gáncse Mihályné (Kétegyháza), Révész Béláné (Tuzsér)*, Nagy Vilmosné (Komárom), Deszk Mihályné (Acsa), Bató Pál (Dunaharaszti)*, Csörész Mihályné (Bükkszercs), Ádám Lászlóné (Sajószentpéter), Bácsi Lajosné (Karcag)*, Borbíró Józsefné (Török-szentmiklós)*, Ficsorné Tóth Mária (Orgovány)*, Marton András (Bp), Tóth Antalné (Hajdúböszörmény)*, Hajnal Józsefné (Hajdúböszörmény)*, Lukács Péterné (Tét), Kustán Jánosné (Dunaújváros)*, Neuheiser Jánosné (Borjád)*

A csillaggal megjelölt testvérek nemcsak a keresztrejtvény megfejtését küldték be, hanem a kvíz kérdésekre is válaszoltak. Gratulálunk! Jutalmukat postán küldtük el.

Kiadja:
JÓ PÁSZTOR KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY
 PMB 12. PK 60.255/2002/4.
 Számlaszám: 11742252-20061533 OTP Bank Rt.
 Adószám: 18696619-1-13
 Tel.: 06-20/886-0845, fax: 06-1/283-1413
 Levelezési cím: 1751 Budapest, Pf. 279
 E-mail: jopasztor@baptist.hu
 Internet: www.jopasztor.baptist.hu

Felelős szerkesztő és kiadó: dr. Almási Mihály
 Irodalmi szerkesztő: Gerzsenyi Sándor
 Zenei szerkesztő: Tóka Szabolcs

Tördelés: rePROCOLOR Kft.
 Nyomás: Mátyus Bt.
 HU ISSN 1786-268X

A jelenlegi és az előző két szám címdolaján a grafikák Simon András munkái.